

Өңірде еңбек нарығына аса қажет мамандар даярлануда

Елдің іргетасы берік болуы үшін ауадай қажет тетіктің бірі де бірегейі – құрылыс саласының мамандары. Тұрмыстың тынысы дұрыс болуын, азаматтардың үйде болсын, қызметте болсын берік қабырғада тірлік жасауына еңбек ететін құрылысшылар мен сәулетшілер болса, елдің энергетикалық қамсыздандырылуында тер төгетін – энергетиктер. Бұл мамандар бүгінде өз облысымызда даярлануда. Д.Серікбаев атындағы Шығыс Қазақстан техникалық университетінің сәулет-құрылыс және энергетика мектебінің құрылымын білу – бағдар алар талапкерлерге маңызды ақпарат болары сөзсіз.

Сәулет және құрылыс мектебі 1958 жылдан бастап сәулет, құрылыс, автомобиль жолдарын жобалау және құрылысы, сумен жабдықтау және су бұру саласында, жылу энергетикасы және электр энергетикасы, сондай-ақ сәулет ортасының дизайны; стандарттау және сертификаттау; құрылыс материалдарын, бұйымдары мен конструкцияларын өндіру бағыттары бойынша мамандар даярлауды жүзеге асыратын ЖОО-ның ежелгі мектептерінің бірі.

Мектеп үш бағыт бойынша – бакалавриат, магистратура және докторантура бойынша дайындық жүргізеді.

Дәстүрлер, ғылыми-педагогикалық кадрлардың тәжірибесі, бірегей материалдық-техникалық база, ғылыми зертханалар – осының барлығы бітірушілерді даярлаудың жоғары сапасының кепілі болып табылады.

Бакалаврлар мен магистрлерді дайындауды 44 штаттық оқытушы жүзеге асырады. Олардың арасында техникалық, физика-математика және педагогика ғылымдарының докторлары мен кандидаттары, PhD докторлар мен магистрлер бар.

Жетекші оқытушылар тек оқулықтардың, оқу құралдарының, электронды оқулықтардың ғана емес, сонымен қатар өнертабыстардың да авторлары. Мектеп ҚазҚСФ-ЗИ, ҚазБСҚА, НГАСУ, Самара ГАСА сияқты Қазақстан мен Ресейдің, жақын және алыс шет елдерінің ғылыми-зерттеу институттарымен, жоғары оқу орындарымен, кәсіпорындарымен үнемі шығармашылық байланыста болады.

Мектеп жанында үш орталық жұмыс істейді: құрылыс саласындағы құзыреттер және технологиялар трансфері орталығы, Су шаруашылығы және су пайдалану саласындағы құзыреттер және технологиялар трансфері орталығы, BIM жобалау саласын-

дағы құзыреттер және технологиялар трансфері орталығы және жаңартылатын энергия зертханасы.

Құрылыс бойынша құзыреттілік және трансферттік орталық оқу үдерісінің материалдық-техникалық және әдістемелік алаңы және оқытушылар мен студенттердің бірлескен іс-әрекетіне арналған оқу-зерттеу зертханасы болып табылады. Магистранттарға оқу, технологиялық жабдықтар және бакалавриат практикасынан өту, магистранттардың ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізу, заманауи өндірістік және технологиялық жабдықтар бойынша зертханалық практикумдарды орындау.

Құрылыс технологиялары мен материалдары зертханасы ғимараттар, құрылыстар мен көлік коммуникациялары құрылысында оларды дайындау және пайдалану кезінде құрылыс материалдарының, бұйымдарының және конструкцияларының сапасын бақылау бойынша практикалық дағдыларды дамыту үшін құрылған.

Құрылыс конструкцияларының сапасы мен сенімділігін бақылау зертханасы - ғимараттар мен құрылыстарды техникалық тексеруде практикалық дағдыларды дамыту үшін құрылған.

Құрылыс өнімдерін сынау зертханасы (IL SP) 1986 жылы Өскемен құрылыс-жол институтында құрылыс материалдары мен конструкцияларын сынау зертханасы болып құрылған еді. Ол 1991 жылы арбитраждық сынақтар жүргізу құқығымен қайта аттестациядан кейін «Облыстық сынақ орталығы» болып аталды, ал 1996 ж. аккредитациядан өткен соң «Шығыс Қазақстан техникалық университетінің Сертификаттау тестілерінің орталығы» атанды. 30 жылдан астам «Құрылыс конструкциялары мен материалдарын сынау» техника ғылымдарының кандидаты, өнеркәсіптік және азаматтық құрылыс

кафедрасының профессоры Владимир Шевляков жетекшілік етті.

Аталмыш нысан сынақ зертханасы ретінде 1987, 1988 және 1991 жылдары аттестациядан өткен, сондай-ақ Мемлекеттік қызмет реестрінде мемлекеттік тіркеуде де бар. 2018 жылы Заманауи өнер орталығы Құрылыс материалдары мен конструкцияларын сынау орталығы болып өзгертілді. Ал 2019 жылдың қаңтарында университет құрылысының өзгеруіне байланысты орталық «Құрылыс өнімдерін сынау зертханасы» деп аталды. Бүгінде зертхананы тізгіндеп отырған білікті маман – ф.ғ.д. Ольга Руденко оқу-әдістемелік жұмысты ғылыми-зерттеу жұмыстарымен сәтті үйлестіріп келеді.

Сонымен қатар, 2023 жылы Д. Серікбаев атындағы ШҚУ-де құрылыс саласындағы құзыреттілік және технологияларды трансферттік орталығында құрылыс өнімдерінің біліктілігін тексеру провайдері ашылды, ол ұлттық аккредитация орталығы тарапынан ГОСТ ISO/IEC 17043-2013 «Сәйкестікті бағалау» сәйкестігі бойынша аккредиттелді. Айта кетерлігі, бүгінгі таңда Қазақстан Республикасында 11 біліктілік тестілеу провайдері аккредиттелген, оның екеуі ғана құрылыс саласында.

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ИНЖЕНЕРИЯ – ЕЛ ҮШІН ҚОЛЖЕТІМДІ ІЛІМ

Халықаралық инженерлік мектебі – әртүрлі саладағы жоғары білікті инженерлерді даярлауда жетекші бөлімшелердің бірі және бакалавриат, магистратура, докторантура деңгейлерінде кең ауқымды білім беру бағдарламаларын ұсынады. Мұның барлығы Шығыс Қазақстан техникалық университеті қабырғасындағы мүмкіндіктер. Мұнда оқытудағы басты принциптердің бірі – алған білімдерін практикалық

тұрғыда қолдану: зертханалық жұмыстар, жобалар және жетекші компаниялар мен ұйымдарда тағылымдамалар. Студенттер инженерлік салада нақты жұмыс тәжірибесін алып, өндірістік процеске озық технологияларды енгізуді үйренеді, заманауи еңбек нарығының талаптарына дайын болады.

Халықаралық инженерлік мектеп халықаралық университеттер мен институттармен белсенді ынтымақтастықта жұмыс істейді, бұл студенттерге мәдениаралық тәжірибе алуға мүмкіндік береді, бұл қазіргі әлемде маңызды аспект болып табылады. Мектеп инновациялық ойлау қабілетін дамытуға ұмтылады және студенттерге зерттеу жобалары мен инженерлік әзірлемелерге қатысу мүмкіндігін береді. Бұл студенттердің шығармашылық және кәсіпкерлік ойлауын дамытуға ықпал етеді.

Аталмыш мектеп аясында жүзеге асырылған инновациялық жоба - «Инженерия білім көшбасшылары» студенттерде көшбасшылық қасиеттерін, ойлап табу қабілеттерін, басымдылық беру мен топта жұмыс істей алу дағдыларын қалыптастыруды көздейді.

Бүгінгі таңда университет қабырғасында бакалавриат 10 мамандық бойынша, магистратура 8 бағытта, докторантура да 8 сала бойынша білім алуға мүмкіндік беріп отыр. Сонымен қатар Шығыс Қазақстан техникалық университетінің Халықаралық инженерлік мектебінде жұмыс істейтін бірқатар орталықтар бар.

Машина жасаудың құзырет орталығы – машина жасау саласындағы білім беру, ғылыми-зерттеу және ғылыми-тәжірибелік жобаларды жүзеге асыру тиімділігін арттыру мақсатында жұмыс істейді. Бұл мақсатқа университет қызметкерлері мен студенттері, сондай-ақ кәсіпорын өкілдері тарапынан құзыреттерді жүйелі түрде меңгеру, оларды технологиялық инновацияларға трансферт жасау арқылы қол жеткізіледі. Бұл жұмыс ғылыми-білім беру әлеуеті мен материалдық-техникалық ресурстардың шоғырландырылған жағдайда жүзеге асырылады.

Ал физика орталығы – болашақ инженерлерді физика-математикалық тұрғыдан даярлауға арналған факультет,

орталығы» жұмыс істейді. Бұл орталық студенттерді өздерінің базалық білімдерін кәсіби қызмет саласына енгізу дағдыларын дамытуға үйретеді.

Айта кету керек, «Транспорт, транспорттық техника және технологиялар», «Механика және металды өңдеу», «Тасымалдауды ұйымдастыру, қозғалыс және көлікті пайдалану» білім беру бағдарламалары бойынша дуалды оқыту қарастырылған. Дуалды оқыту ЖШС «СарыаркаАвтоПром» Костанай қаласында жүзеге асырылады.

Халықаралық инженерлік мектебі өңірдегі қала қалыптастырушы кәсіпорындармен тығыз байланыста жұмыс істейді, оның ішінде: «Казцинк» ЖШС, Өскемен титан-магний комбинаты, Үлбі металлургиялық зауыты, Востокмашзавод, «Өскемен арматура зауыты» және ҚР ІІМ Полиция департаментінің Әкімшілік полиция басқармасы. Кәсіпорындармен ынтымақтастық студенттерімізді сұранысқа ие білім беру бағдарламалары бойынша практикаға бағытталған оқытуға мүмкіндік береді.

Мектептің ғылыми топтары қолданбалы ғылыми жобаларды жүзеге асырады, онда жас ғалымдар мен докторанттар белсенді қатысады. Ғылыми-образовательная деятельность іске асырылып жатқан және шетелдік серіктестермен - алыс және жақын шетелдердің жетекші университеттерімен ынтымақтастықта жүзеге асырылады. Практикалық бағдар мен инновациялық көзқарас, цифрлық құзыреттіліктер – заманауи машина жасауда сұранысқа ие мамандар даярлаудың кепілі.

ПАЙДАЛЫ ҚАЗБА ӨНДІРУ САЛАСЫНДАҒЫ КӨКЖИЕКТЕР

2024 жылғы қыркүйекте университет базасында Қазақстан-Герман институты ашылды, ол металлургия және пайдалы қазбаларды өндіру саласында ғылым мен технологиялар бойынша бірлескен жоба болып табылады. Бұл жоба ШҚТУ, Қазақстан-Герман университеті (ҚНИ) және Германияның жетекші техникалық университеттері, оның ішінде Фрайберг тау-кен академиясы, Бохум Рур университеті, Штутгарт университеті, Клаусталь технологиялық университеті, Бранденбург техникалық университетімен бірлесіп жүзеге асырылады. Алдағы уақытта бұл институт екі ел арасындағы ғылым мен технологиялар саласындағы халықаралық ынтымақтастықтың орталығына айналады, тәжірибе мен білім алмасуды ынталандырады.

ҚНИ базасында бірлескен ғылыми жобалар мен зерттеулер әртүрлі салаларда жүзеге асырылады.